

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 03 września 2026 r.
znak sprawy: DBD.pp.058.14.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 19097

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 19097 posłów Magdaleny Filipek-Sobczak, Roberta Warwas i Patryka Wicher w sprawie dramatycznej sytuacji ekonomicznej polskich rolników w związku z przebiegiem tegorocznych żniw oraz działań rządu na rzecz wsparcia gospodarstw dotkniętych skutkami anomalii pogodowych, uprzejmie informuję co następuje:

W przypadku strat spowodowanych suszą do szacowania strat w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, służy publiczna aplikacja „zgłoś szkodę rolniczą”.

Wniosek o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy może złożyć każdy producent rolny, który złożył wniosek o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku, w którym wystąpiła susza i posiada Profil Zaufany w terminie do dnia 15 października roku wystąpienia suszy.

Po dokonaniu oceny strat w gospodarstwach rolnych możliwe będzie określenie ich skali oraz podjęcie decyzji dotyczących wdrożenia form pomocy.

W przypadku szkód spowodowanych przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę ustalenia zakresu i wysokości szkód w uprawach rolnych zgodnie z obowiązującymi przepisami dokonuje poprzez lustrację komisja powołana przez wojewodę, właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, tzn.: w ciągu 2 miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego powstania tych szkód, nie później jednak niż do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji i nie wcześniej niż od wschodów upraw.

Uruchomienie dodatkowej pomocy krajowej oraz szczegółowy wniosek do KE będą mogły zostać przygotowane po oszacowaniu szkód przez komisje powołane przez wojewodów. Oszacowanie szkód w poszczególnych gospodarstwach jest nie tylko warunkiem uruchomienia pomocy nałożonym przepisami Komisji Europejskiej, ale również jest konieczne do sporządzenia Oceny Skutków Regulacji, która jest niezbędnym elementem każdej regulacji prawnej przedkładanej Radzie Ministrów.

Ponadto informuję, że w latach 2024 – 2026 r. uruchomiono następujące pomoce związane z suszą:

- 2024 rok - uruchomiono pomoc finansową dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2023 r. gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny lub suszy i wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej, wielkość zrealizowanych wydatków - 172 604 053,81 zł;
- 2025 rok - uruchomiono następujące pomoce:
 - 1) pomoc dla producentów rolnych w związku z suszą w 2024 r., wielkość zrealizowanych wydatków - 62 508 200,44 zł,
 - 2) pomoc dla rodziny w związku z suszą w 2024 r., wielkość zrealizowanych wydatków - 142 416 000,00 zł,
 - 3) pomoc w postaci zwrotu równowartości III i IV raty podatku w związku z suszą w 2024 r., wielkość zrealizowanych wydatków - 771 017,84 zł.

Producenci rolni, którzy mają trudności ze spłatą czynnych kredytów z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania mogą ubiegać się w banku o:

- a) zastosowanie prolongaty spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- b) wydłużenie okresu kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął,
- c) zmianę kierunku produkcji na inny określony w zasadach udzielania kredytów.

Zasady udzielania kredytów w przypadku zaprzestania przez kredytobiorcę prowadzenia działalności lub spłaty kredytu i odsetek z przyczyn od niego niezależnych, umożliwiają bankowi, po dokonaniu stosownej analizy i deklaracji kredytobiorcy o wznowieniu działalności lub spłaty kredytu, uznanie tego zaprzestania za czasowe.

Ponadto w celu przywrócenia płynności finansowej gospodarstw rolnych dla producentów rolnych zostały opracowane pomoce w formie pożyczek lub kredytów. Zeszły rok był pierwszym rokiem, w którym można było składać wnioski o udzielenie pożyczek dla producentów rolnych na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych producenta rolnego, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez tego producenta rolnego działalności rolniczej nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku i które są wymagalne, oraz niewymagalnych zobowiązań, które powstały w ramach tego samego stosunku prawnego. Aktualnie zostały opracowane korzystniejsze rozwiązania dla producentów rolnych podczas ubiegania się o ww. pożyczki.

Opracowany został również projekt uruchomienia pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych producenta rolnego, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez niego działalności rolniczej nie później niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o udzielenie kredytu bankowego, Projekt programu dotyczący udzielania ww. pomocy w formie powyższych pożyczek jak i kredytów został rozesłany do konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych oraz w formie aktu prawnego został wpisany do Wykazu Prac Rady Ministrów pod numerem RD329.

Zgodnie z art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622) „Organ podatkowy, na wniosek podatnika, (...) w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Decyzje organu podatkowego w sprawie umorzenia zobowiązań podatkowych na wniosek podatnika, mają charakter uznaniowy i są podejmowane przez organ podatkowy po przeanalizowaniu dowodów uzasadniających ważny interes podatnika lub interes publiczny.

W związku z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2026/1894 z dnia 27 lipca 2026 r. w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego rolnikom dotkniętym szczególnymi problemami mającymi wpływ na ich rentowność, wynikającymi z kryzysu na Bliskim Wschodzie, przygotowywane jest rozporządzenie krajowe mające na celu uruchomienie dodatkowego wsparcia finansowego dla rolników dotkniętych znacznym wzrostem cen nawozów i oleju napędowego spowodowanych kryzysem na Bliskim Wschodzie w 2026 r. Projekt zakłada udzielanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nadzwyczajnego wsparcia finansowego na dofinansowanie zakupu oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz nawozów mineralnych. Projekt zostanie zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, gdzie będzie można śledzić kolejne etapy prac nad projektem oraz zapoznać się z jego treścią.

W odpowiedzi na wnioski rolników dotyczące potrzeby uproszczenia dostępu do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dotacją z budżetu Państwa oraz postulaty w sprawie rozszerzenia katalogu upraw dotowanych i zmniejszenia składek ubezpieczenia dla producentów rolnych, została przygotowana nowelizacja ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, która od września br. wprowadza następujące zmiany do ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o

ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (DZ. U. z 2025 r., poz. 251 oraz z 2026 r. poz. 965):

- 1) określenie limitu stawek taryfowych, do których mogą być stosowane 65% dopłaty do składki ubezpieczenia, bez względu na klasę gleby, do wysokości:
 - 25 % sumy ubezpieczenia przy ubezpieczaniu tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, zamiast obecnie obowiązujących w wysokości odpowiednio 20%, 22% lub 25% w zależności od klasy gleby,
 - 15 % sumy ubezpieczenia przy ubezpieczaniu pozostałych upraw, zamiast obecnie obowiązujących w wysokości odpowiednio 9%, 12% lub 15% w zależności od klasy gleby,
- 2) wprowadzenie dopłaty, w przypadku ubezpieczenia zwierząt, w wysokości 65% do 0,5% sumy ubezpieczenia w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5% sumy ubezpieczenia zwierząt. Zmiana ta umożliwi otrzymanie dopłaty do ubezpieczanych zwierząt w ustawowo określonej wysokości tj. 65% w przypadku przekroczenia stawki taryfowej określonej w ustawie,
- 3) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej w miejsce obowiązującej franszyzy integralnej, powodującej ubezpieczenie i likwidację niewielkich szkód niemających istotnego znaczenia dla gospodarstw rolnych. W ustawie o zmianie ustawy zaproponowano, aby odszkodowanie było pomniejszane od 10 % do 35 % sumy ubezpieczenia. Stosownie do wielkości pomniejszenia odszkodowania powinna być pomniejszona stawka ubezpieczenia. Oczekiwanym skutkiem wprowadzenia zmiany będzie zmniejszenie wysokości składki ubezpieczenia dla producentów rolnych,
- 4) dodanie wierzby do wypłatania oraz traw nasiennych do katalogu upraw, do których mogą być stosowane dopłaty do składki ubezpieczenia oraz rozszerzenie plonu głównego lnu i konopi włóknistych o części użytkowane gospodarczo.

Ponadto informuję, że dotychczas w przypadku płatności (dopłat) bezpośrednich pula środków finansowych była określana na forum UE, podczas negocjacji wieloletnich ram finansowych, czyli wieloletniego budżetu UE. Ustalając zasady przyznawania płatności bezpośrednich, w tym także dobrowolnego przejściowego wsparcia

krajowego, każde państwo członkowskie UE zobowiązane jest do przestrzegania ram prawnych oraz pułapów finansowych określonych w przepisach unijnych.

W związku z tym, zgodnie z obowiązującymi przepisami UE, Polska nie ma możliwości dowolnego zwiększenia środków na ten cel.

Należy wskazać, że celem płatności bezpośrednich nie jest rekompensowanie kosztów produkcji rolnej, ale wsparcie dochodów rolników. Płatności bezpośrednie, co do zasady, nie są uzależnione od wielkości bieżącej produkcji ani sytuacji na rynkach rolnych, dzięki czemu łagodzą skutki gwałtownych zmian występujących na rynkach rolnych i zmniejszają naturalne ryzyko związane z prowadzeniem działalności rolniczej (w zakresie przebiegu pogody czy chorób zwierząt). Niemniej jednak wśród mechanizmów, które mogą pośrednio przyczyniać się do stabilizacji cen produktów rolnych oraz wpływać na opłacalność produkcji, wskazać należy m.in. płatności związane z produkcją. Celem tych płatności jest wsparcie sektorów, które są istotne ze względów społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych i napotykają trudności. W Polsce sytuacja taka dotyczy 4 sektorów produkcji zwierzęcej (płatność do bydła, krów, owiec i kóz) i 9 sektorów produkcji roślinnej (płatność do truskawek, ziemniaków skrobiowych, roślin pastewnych, roślin strączkowych na nasiona, buraków cukrowych, chmielu, lnu, konopi włóknistych i pomidorów). Na realizację płatności w tych sektorach Polska przeznacza ok. 15% puli środków na płatności bezpośrednie, co odpowiada maksymalnemu limitowi na płatności związane z produkcją określonemu w przepisach UE.

Łączna pula środków przeznaczona na ww. wsparcie na lata 2023-2027 to ok. 18,4 mld EUR w tym ok. 0,7 mld EUR to środki z budżetu krajowego.

Z płatności bezpośrednich w Polsce korzysta corocznie ok. 1,2 mln rolników.

W kampanii 2026 r. łączna pula środków na płatności bezpośrednie wynosi ok. 3,7 mld EUR, w tym ok. 124,7 mln EUR z budżetu krajowego.

W celu złagodzenia trudności finansowych rolników również w kampanii 2026 r. podjęta została decyzja o wcześniejszej wypłacie środków w ramach płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych II filaru WPR. W tym roku wypłata zaliczek z tytułu ww. płatności rozpocznie się ponad miesiąc wcześniej niż w latach ubiegłych, tj. zaliczki będą sukcesywnie wypłacane już od 8 września 2026 r.

Ponadto zaliczki będą realizowane na maksymalnym poziomie dopuszczonym przez przepisy unijne, tj.:

- do 75 proc. szacowanej kwoty płatności bezpośrednich (w tym ekoschematów obszarowych) oraz przejściowego wsparcia krajowego;
- do 85 proc. należnej kwoty płatności ONW, rolno-środowiskowoklimatycznych, ekologicznych i zalesieniowych.

Wypłata zaliczek potrwa do 30 listopada br. Od 1 grudnia rozpocznie się wypłata płatności końcowych.

Zmiany klimatu stanowią poważne wyzwanie dla bezpieczeństwa żywnościowego. Długoterminowe zmiany temperatury, wilgotności, opadów deszczu oraz wynikające z tych zmian anomalie powodują straty i mają poważne konsekwencje ekonomiczne dla gospodarstw rolnych. Przeciwdziałanie tym skutkom wymaga długofalowych i skoordynowanych działań, obejmujących zarówno ograniczanie ryzyka produkcyjnego, jak i wzmacnianie odporności gospodarstw rolnych. Problematyka ta jest uwzględniana w strategicznych dokumentach rządowych, w których przygotowaniu Ministerstwo bierze czynny udział. Zalicza się do nich m.in. „Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 z perspektywą do 2040 r.” czy przygotowywaną przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska „Krajową Strategię Adaptacji do 2040” (KSA), w ramach której zabiegam o kompleksowe uwzględnienie specyfiki sektora rolnego i potrzeb gospodarstw rolnych.

Jednocześnie zapewnione jest wsparcie rolnikom w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027. Obejmuje ono szereg instrumentów środowiskowych, klimatycznych i inwestycyjnych w szczególności ekoschematy, interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne czy inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu oraz interwencje leśne i zadrzewieniowe. Działania te służą m.in. poprawie gospodarowania glebą i wodą oraz zwiększaniu odporności gospodarstw na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Również w toku trwających prac nad nowym okresem programowania WPR po 2027 r., mając na uwadze szczególną wrażliwość sektora rolnego na skutki zmiany klimatu, będę dążyć do zapewnienia szerokiego zakresu wsparcia dla rolników w tym obszarze.

Jednocześnie informuję, że podejmuje się i planuje kontynuować szereg działań o charakterze długofalowym, których celem jest zwiększenie odporności gospodarstw rolnych na skutki zmian klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz ograniczenie ryzyka utraty dochodów przez producentów rolnych. W szczególności działania te obejmują w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, w tym inwestycji związanych z poprawą gospodarowania wodą, ochroną gleb oraz wdrażaniem technologii ograniczających skutki suszy, przymrozków i innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

W ramach interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu, można uzyskać dofinansowanie na inwestycje mające na celu ograniczenie presji rolnictwa na środowisko naturalne, w tym m.in. ograniczenie zużycia środków ochrony roślin lub nawozów, ograniczenie emisji zanieczyszczeń, zwiększenie bioróżnorodności gleby, poprawę gospodarowania wodą oraz adaptację do zmian klimatu.

O dofinansowanie może ubiegać się rolnik lub grupa rolników. Rolnik, zajmujący się produkcją roślinną, może przykładowo ubiegać się o wsparcie na inwestycje dotyczące: magazynowania i wykorzystania wody opadowej w gospodarstwach rolnych (np. zakup zamkniętych zbiorników na deszczówkę). Ponadto, katalog kosztów kwalifikowalnych w ramach tej interwencji obejmuje siatki przeciwgradowe, stacje pogodowe oraz systemy wspomagania decyzji. Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w okresie realizacji PS WPR wynosi 200 tys. zł. Poziom dofinansowania wynosi: do 80% kosztów kwalifikowalnych operacji (grupa rolników tzn. co najmniej trzech rolników) albo - do 65% kosztów kwalifikowalnych (rolnik). Pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy został uruchomiony w 2024 r. Złożonych zostało 28 957 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 5 867 mln zł. Ze względu na ogromne zainteresowanie interwencją I.10.4, limit środków dla tej interwencji został zwiększony. Kolejne nabory wniosków w ramach tej interwencji nie są planowane.

Ponadto, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają również prace nad opracowaniem wsparcia w ramach PS WPR, które przyczyni się do wzmocnienia odporności gospodarstw rolnych na ryzyka związane ze zmianami klimatycznymi, energetycznymi i rynkowymi. Komitet Monitorujący PS WPR przyjął uchwałę

wprowadzającą interwencję I.10.16 Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych w PS WPR. Zakłada się, że w ramach nowej interwencji wspierane będą inwestycje realizowane w gospodarstwach rolnych, w tym m.in. ochraniające sady lub plantacje wieloletnie przed przymrozkami lub gradem. Planowane jest również uruchomienie zakresu wsparcia ukierunkowanego na zwiększanie zdolności retencyjnych zmeliorowanych użytków rolnych, adresowanego do spółek wodnych oraz ich związków. Szczegółowe warunki i zasady udzielania pomocy w ww. zakresach są obecnie w trakcie opracowywania.

Jednocześnie trwają prace dotyczące nowego okresu wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 r. Z projektów przepisów UE wynika, że możliwe będzie wsparcie takich inwestycji w gospodarstwach rolnych, które będą budowały odporność np. rolnictwa czy systemów żywnościowych. Przewidziane są także instrumenty związane z zarządzaniem ryzykiem (Art. 12) oraz możliwością reagowania na sytuacje kryzysowe, w tym wsparcie w następstwie klęsk żywiołowych, chorób roślin i zwierząt oraz innych zdarzeń wpływających na ciągłość działalności rolniczej (Art. 20a).

Aktualnie trwają prace, które mają na celu wypracowania kształtu instrumentów wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej. Informacje na temat przyjętych rozwiązań w nowej perspektywie finansowej będą oficjalnie komunikowane na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponadto oferta wsparcia w postaci niskooprocentowanych kredytów z gwarancją ich spłaty proponowana przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika z realnego zapotrzebowania zgłaszanego przez rolników, ale również przez banki, które na co dzień obsługują rolników i którzy to szukają taniego kredytu obrotowego.

Wprowadzenie wsparcia zwrotnego umożliwiającego utrzymanie płynności finansowej gospodarstw rolnych wynika choćby z ogromnego zainteresowania ofertą niskooprocentowanych kredytów obrotowych z Funduszu Gwarancji Rolnych, która została wprowadzona pod koniec 2025 r., a ograniczone środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich nie pozwoliły udzielić wsparcia wszystkim zainteresowanym.

Ceny zbóż w Polsce są ściśle powiązane z cenami zbóż na świecie, które to wynikają z globalnej sytuacji popytowo-podażowej. W ostatnim okresie ceny światowe są niskie w związku z wysoką podażą zbóż w kluczowych regionach eksportowych i

spadkiem popytu u największych światowych importerów. Prosimy mieć na uwadze, że trwający konflikt na Bliskim Wschodzie i sytuacja w Cieśninie Ormuz znacznie utrudniają wymianę handlową na tym globalnym rynku wpływając na światowe ceny zbóż.

W Polsce w sezonie 2025/2026 produkcja wszystkich zbóż była rekordowo wysoka i wynosiła 37,3 mln t. tj. 6,7% więcej od zbiorów z roku 2024 r. Równocześnie Polska weszła w sezon z wysokimi zapasami co przełożyło się na dużą podaż zboża na rynku.

W nowym sezonie 2026/2027 zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 25,3 mln ton, tj. ok. 4,9% mniej od zbiorów ubiegłorocznych.

Zgodnie z Zintegrowanym Systemem Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w drugim tygodniu sierpnia br., ceny zakupu zbóż wzrosły w porównaniu do cen z wcześniejszego tygodnia. Ceny te są również wyższe od cen sprzed roku, np. cena zakupu pszenicy konsumpcyjnej wynosiła 855 zł/t i była wyższa od ceny w analogicznym okresie rok ubiegłego o 8,1%. Cena pszenicy paszowej wynosiła 811 zł/t i była wyższa o 9,2% niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Jednocześnie informuję, że dostrzegam wyzwania związane z wahaniami cen skupu, wysokimi kosztami środków produkcji oraz utrudnieniami w zakresie sprzedaży produktów rolnych, które mają istotny wpływ na kondycję ekonomiczną gospodarstw rolnych.

Dla stabilizacji dochodów rolników dostępne są liczne mechanizmy wsparcia. Podstawowy z nich to płatności bezpośrednie realizowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE. Ich funkcja polega na zapewnieniu rolnikom przewidywalnego źródła dochodu, niezależnego od wahań cen rynkowych, czy nieurodzaju.

Realizowane jest wiele innych programów pomocowych mających na celu ochronę, stabilizację i wsparcie dochodów rolniczych. Do działań takich należy np. wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Resort rolnictwa promuje organizowanie się producentów. W ramach interwencji I.13.2 grupy producentów mogą otrzymać do 60 tys. euro rocznie, a organizacje

producentów – do 100 tys. euro rocznie. Wzmocnienie pozycji negocjacyjnej ułatwia uzyskanie lepszych warunków sprzedaży.

Wsparcie dla uznanych organizacji producentów jest jednym z działań systemowych, które już od lat funkcjonują w sektorze owoców i warzyw. Głównym celem działalności organizacji producentów jest stabilizacja rynków owoców i warzyw oraz umacnianie pozycji rynkowej producentów. Organizacje producentów owoców i warzyw odpowiednio koncentrując podaż, stają się silnymi partnerami dla reprezentujących duży popyt sieci detalicznych czy zakładów przetwórczych, wskutek czego mają realny wpływ na kształt relacji rynkowych z tymi podmiotami.

W Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027 przewidziano tzw. interwencje sektorowe I.7.1 – I.7.8 zawierające szerokie spektrum działań dedykowanych organizacjom producentów do realizacji w ich programach operacyjnych. Pomoc jest przyznawana tym podmiotom na realizację programów operacyjnych, a koszty wsparcia są w pełni pokrywane ze środków UE.

W ramach programów operacyjnych organizacje producentów mogą realizować m. in. działania związane z ochroną drzew i krzewów owocowych oraz upraw warzywnych przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi takimi jak grad, nadmierny deszcz, przymrozki czy wiatr. Do wsparcia kwalifikują się inwestycje np. w nagrzewnice przeciwpzymrozkowe, generatory dymu, siatki przeciwgradowe czy konstrukcje cieniujące. Takie inwestycje przyczyniają się do ochrony plonów, stabilizacji dochodów gospodarstwa i zapewnienia wysokiej jakości owoców w obliczu gwałtownych zjawisk pogodowych. Dodatkowo organizacje producentów owoców i warzyw mogą podejmować działania z zakresu zarządzania kryzysowego (obejmujące wycofanie produkcji z rynku) ograniczając skalę okresowych nadwyżek podaży i ich negatywny wpływ na ceny.

Stale zachęca się i wspiera producentów owoców i warzyw do zrzeszania się w organizacjach producentów co może ograniczyć ich problemy związane z niskimi cenami skupu, jak również ze zbytem swoich płodów rolnych.

Ponadto zachęca się także do dywersyfikacji produkcji (np. roślin białkowych, włókniстых), co zwiększa odporność gospodarstw na wahania rynkowe, oraz do zawierania umów z odbiorcami, które zapewniają stabilny zbył.

Należy mieć również na uwadze, że bezterminowo obowiązuje krajowy zakaz importu wybranych produktów rolnych z Ukrainy, wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z 15 września 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1898). Zakaz obejmuje pszenicę, kukurydzę, nasiona rzepaku i słonecznika oraz wybrane produkty z ich przetwórstwa (otręby, śruty, makuchy, mąka pszenna). Zgodnie z ww. rozporządzeniem dozwolony jest tranzyt tych produktów przez terytorium RP.

W związku z rosnącymi kosztami i niskimi dochodami producentów zbóż Ministerstwo na forum UE prezentuje stanowisko dotyczące konieczności podniesienia ceny interwencyjnej. Pismo w tej sprawie wraz z szerokim uzasadnieniem zostało skierowane do Komisji Europejskiej w grudniu 2025 r. W odpowiedzi KE wskazała, że ceny interwencyjne nie mogą być ustalane na poziomie, który stworzyłby ryzyko atrakcyjnego rynku zbytu dla podmiotów gospodarczych. Takie podejście zakłóciłoby funkcjonowanie rynku i stworzyłoby sztuczny popyt, zachęcając do kontynuowania produkcji tam, gdzie konieczne jest dostosowanie do popytu rynkowego. W dłuższej perspektywie doprowadziłoby to do strukturalnej nadwyżki podaży. Ponadto KE zaznaczyła, że interwencja publiczna pociąga za sobą znaczne koszty finansowe, które są pokrywane z rezerwy rolnej. Wzrost cen interwencyjnych mógłby spowodować wydatki finansowe, które poważnie obciążąby rezerwę rolną, uniemożliwiając jej wykorzystanie w szeregu innych sytuacji związanych z zakłóceniami na rynku.

Polska jest samowystarczalna w produkcji zbóż a zbilansowania nadwyżek potrzebuje utrzymywać eksport na poziomie ok. 8-10 mln ton stąd bezpieczeństwo żywnościowe Polski w tym sektorze jest zachowane.

Ponadto informuję, że w bieżącym roku Polska skierowała do Komisji Europejskiej wniosek z dnia 6 maja 2026 r. o uruchomienie nadzwyczajnej pomocy UE dla producentów owoców, którzy ponieśli straty spowodowane wystąpieniem przymrozków. Komisja zwróciła się do Polski o przekazanie szczegółowych danych nt. poziomu strat najpóźniej do dnia 30 października br. Na podstawie tych danych służby Komisji ocenią możliwość przyznania wsparcia Polsce. Obecnie w terenie wciąż pracują powołane przez wojewodów komisje szacujące straty z tytułu przymrozków.

Nadzwyczajne wsparcie z unijnej rezerwy rolnej to instrument finansowy UE uruchamiany w sytuacjach kryzysowych, takich jak np. wystąpienie gwałtownych

niekorzystnych zjawisk pogodowych, m.in. przymrozków czy gradu. Celem tej pomocy jest rekompensata strat finansowych w gospodarstwach dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi. Aby otrzymać pomoc należy wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o takie środki, ale ich przyznanie i ostateczne uruchomienie zależy od decyzji KE.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów